

ЛЮБИЦА ГАРГАЙ

ЧАРИВНА ЛАБДОЧКА

**ЛЮБИЦА ГАРГАЙ
ЧАРИВНА ЛАБДОЧКА**

**Любица Гаргай
Чаривна лабдочка**

Видавателє
Союз Русинох Републики Горватской,
Представитель рускей национальней меншини Городу Загребу и
Провенцус натура д.о.о. Церна

За видавателя
Дубравка Рашлянин

Главна и одвичательна редакторка
Вера Павлович

Лектор
Мария Вулич

Рецензия
Леся Мудри

Илусттратор
Лидия Юрак

Компьютерска приготовка
Желько Дебелох

Друкарня
Провенцус д.о.о. Церна

ISBN 978-953-7767-15-0

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i
sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 000985491.

Тираж 300 прикладнїки

ЛЮБИЦА ГАРГАЙ

ЧАРИВНА ЛАБДОЧКА

УНИКАТНЕ ЗМАГАНЄ

ПЧОЛКА СОНЯ

Отворела свойо очка пчолка Соня,
замахала зоз кридлами такой вона.

Обула червени чижмочки бо роса,
нє може исц на роботу така боса.

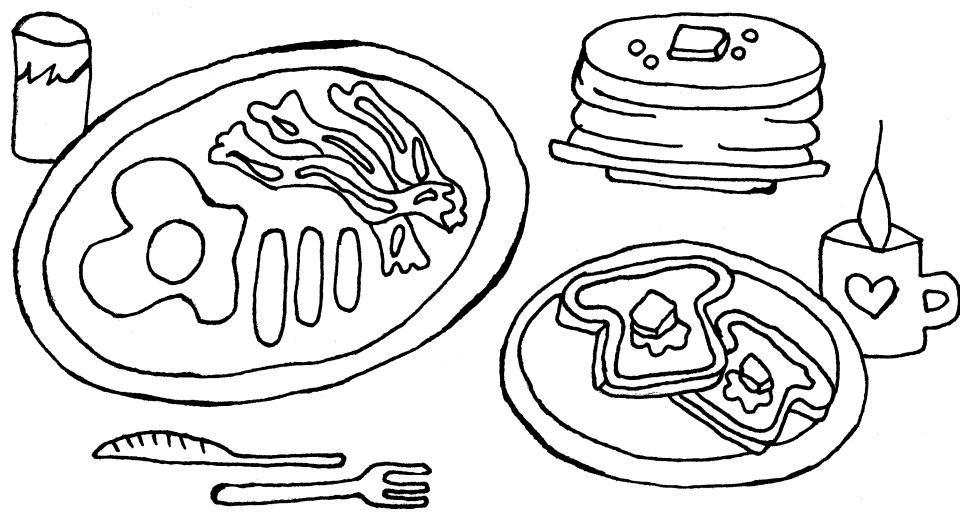
Вжала до руки кантичку з джобочками,
понагля швидко за другима пчолками.

Нашла вона ёден били пахняци квет,
та почала зберац слатки полен за мед.

Наполнела барз швидко кантичку свою,
и приключела ше гу свайому рою.

Вредни пчолки предлужели днями лётац,
направели меду боме и за предац.

А вец ше зацагли до своей кошнїци,
скрили ше од жими и шнёжней кралїци.

БЛИХА НА ФРИШТИКУ

Зашвицело слунко ясне,
ноц ше скрила споза брега,
отворела свойо очка,
блиха мила, швидка, шмела.

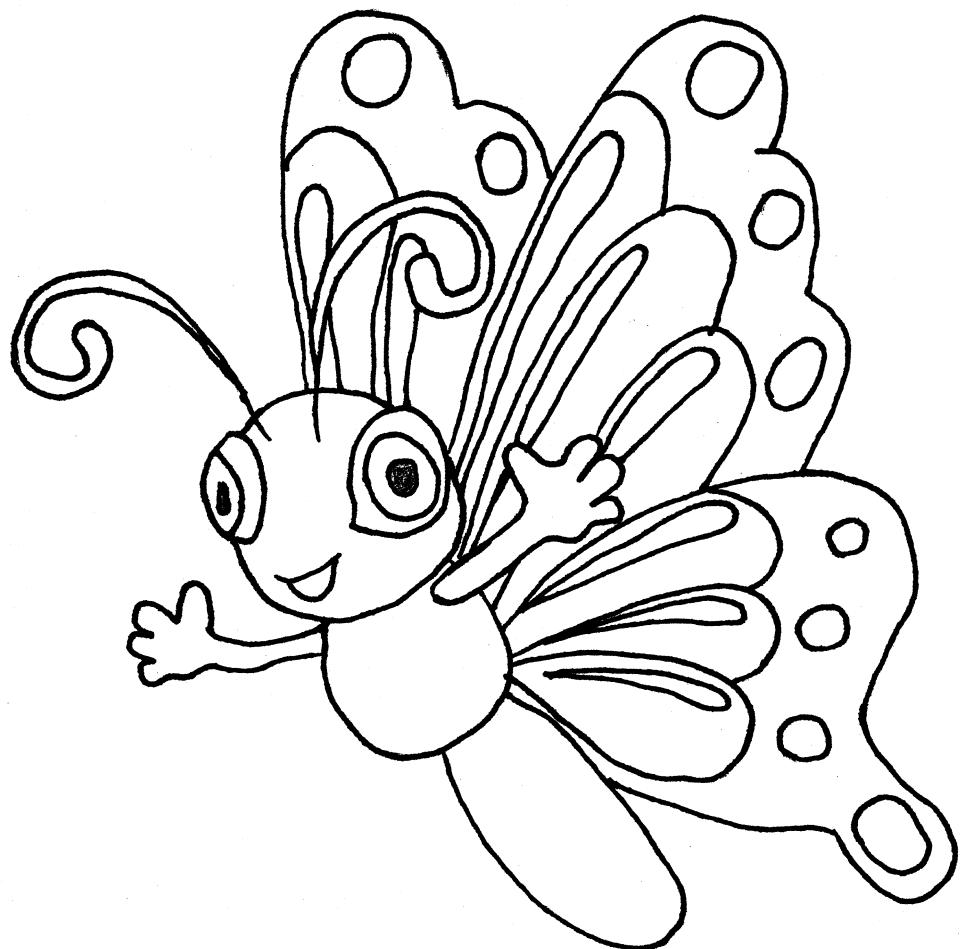
Пошла умиц капри з очох,
та и з калодонтом зуби,
направела и фризуру,
таку як лем вона люби.

Загурчали празни гурки
у жалудку, так без пихи,
же на шоре тераз фриштик,
цалком ясне нашей блихи.

Цо за фриштик нєшка будзе?
Чи колбаси, чи сланіни,
чи бендова, кирвавици,
лєбо танєр студзеніни?

Наша блиха сце буц витка,
глєда себе пахульочки,
преліва их зоз йогуртом,
же би були смачни, мегки.

А вец ище шольку чаю,
зоз натреном засладзену,
тераз блиха порихтана
за роботу, першу змену.

БИЛИ МОТИЛЬ

Били мотиль рано
злєцел ми на плєцо
и так ше притулел
же стануло шерцо.

Очи нє верели
же ше то так стало,
подія чаривна,
шицького нєстало.

Насправди сом теди
и дихац престала,
же би tota хвилька
цо служей тирвала.

А вец мотиль, заш лем
одлецел високо,
гү другим мотильом
лєтац нашироко.

ЛІШКА И БУНДАШ

Кажде рано зоз слунечком
и лішка ставала,
та на курнік у сущедстве
очи уперала.

Алє курнік бул заварти
та и у нім кури,
а и Бундаш при курніку
з єдним оком джмури.

Надумала нєшка рано
надмудриц го лішка,
до ғаздинї ше преблєкла
на двох ногох пришла.

Бундаш такой почал брехац
аж запенел уста,
алє лішка ше нє злєкла
бо була барз пуста.

А кед до курніка вошла
вищирела очи,
курнік празни, курох нїгдзе,
одселєли вноци.

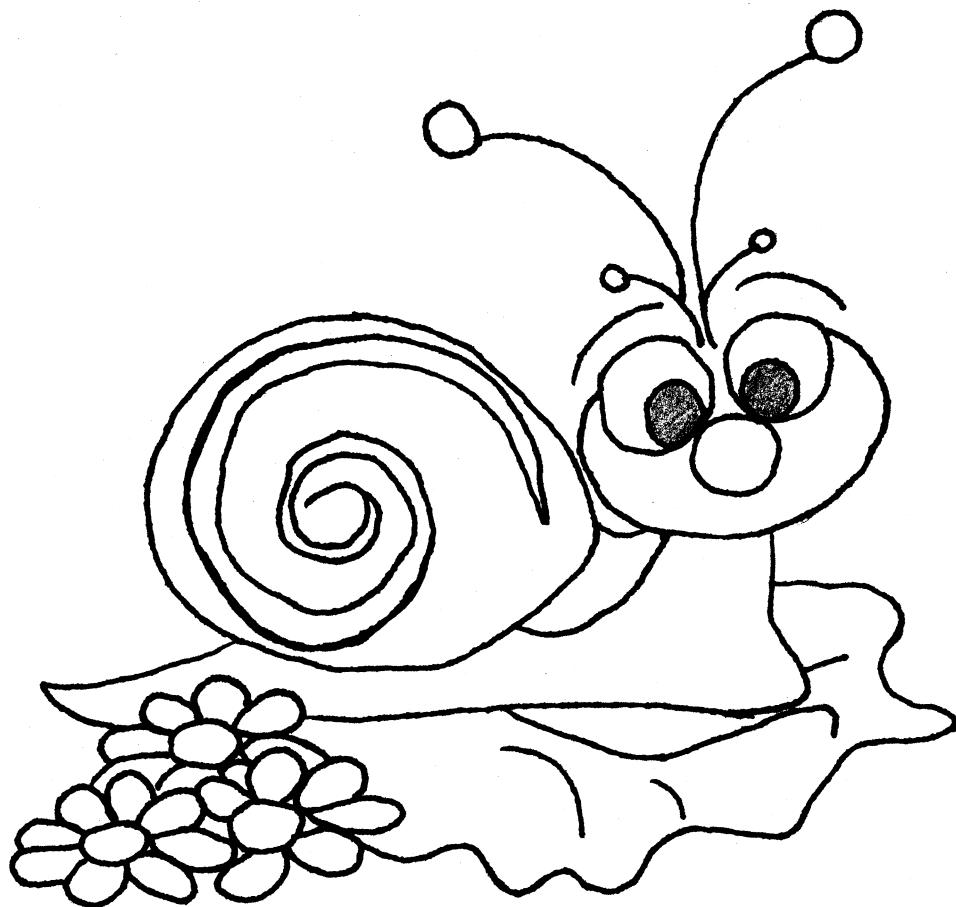
ШИВА ЯЩУРОЧКА

Под билим явором
малючка дзирочка,
тераз у ней бива
шива ящурочка.

Кед слунко ошвітнє
ту очи отвера,
а кед слунко зайдзе
уж є нука, вера.

През дзень люби ходзиц
по желенім гаю,
слунковац ше часто
у познатим краю.

Барз ё бояжліва,
ма свойо скровиско,
до нъго швидко бежи
кед опасносць блізко.

УНИКАТНЕ ЗМАГАНЄ

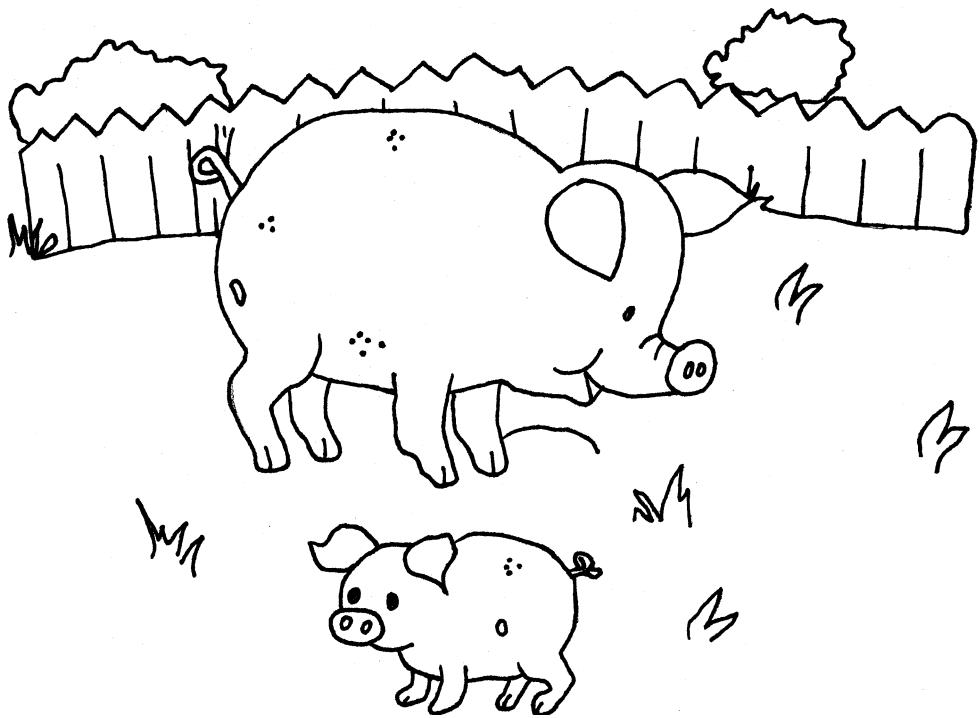
Патрел мали шлімак Яким
на телевизиї,
спортски митинг у беганю
там у Танзаниї.

Спачело ще Якимови
тото їх беганє,
та надумал и вон исто
направиц змаганє.

Поволал вон товаришох,
Петра и Михала,
та змаганє обдумали
ніяка нє шала.

Як шлімаки швидко бежа
знімали их велї,
преславени були вони
на планети жеми.

А тераз су у пензії
та одпочиваю
о змаганю унікатним
себе прегваряю.

ПРАШАТКО И РОДИЧИ

Кед прашатко мале
пошло до сушеда,
такой упознало
билого медведза.

Зоз нїм ше бавело
та и франтовало,
а медведз го ношел
и на плєзох мало.

А кед пришло дому
було барз щешліве,
так ше нє бавело
од кеди є живе.

Родичи думали
же то воно шніло
и нє сцели вериц
же то справди було.

ВИВИРКА

Хто ма таки красни хвост як
вивирка?
Хто як вона по ўсали днії
активна?

Чи є шива чи червеная
уж яка ё,
за лісковець кілометри
пребегнє,
а жалудзи вона часто
вибера,
предвечаром кед ше рихта
вечера.

Там у гніздзе наскривала
койчого,
нє бої ше вона, вера,
нічого,
ані жими хтора придзе
у сили,
кед у лёшэ запанує
шніг били.

ЛАСТОВИЧКА

Прилєцела ластовичка
з краю далёкого,
врацела ше до валалу
дзецинства свойого.

Ту ю матка одховала
и тато ёй мили,
а веџ пошла гет далёко
упознац швет били.

Тераз гніздо сце ту справиц
 занавше ту бивац,
 и щешліва кажди вечар
 стари писнї шпивац.

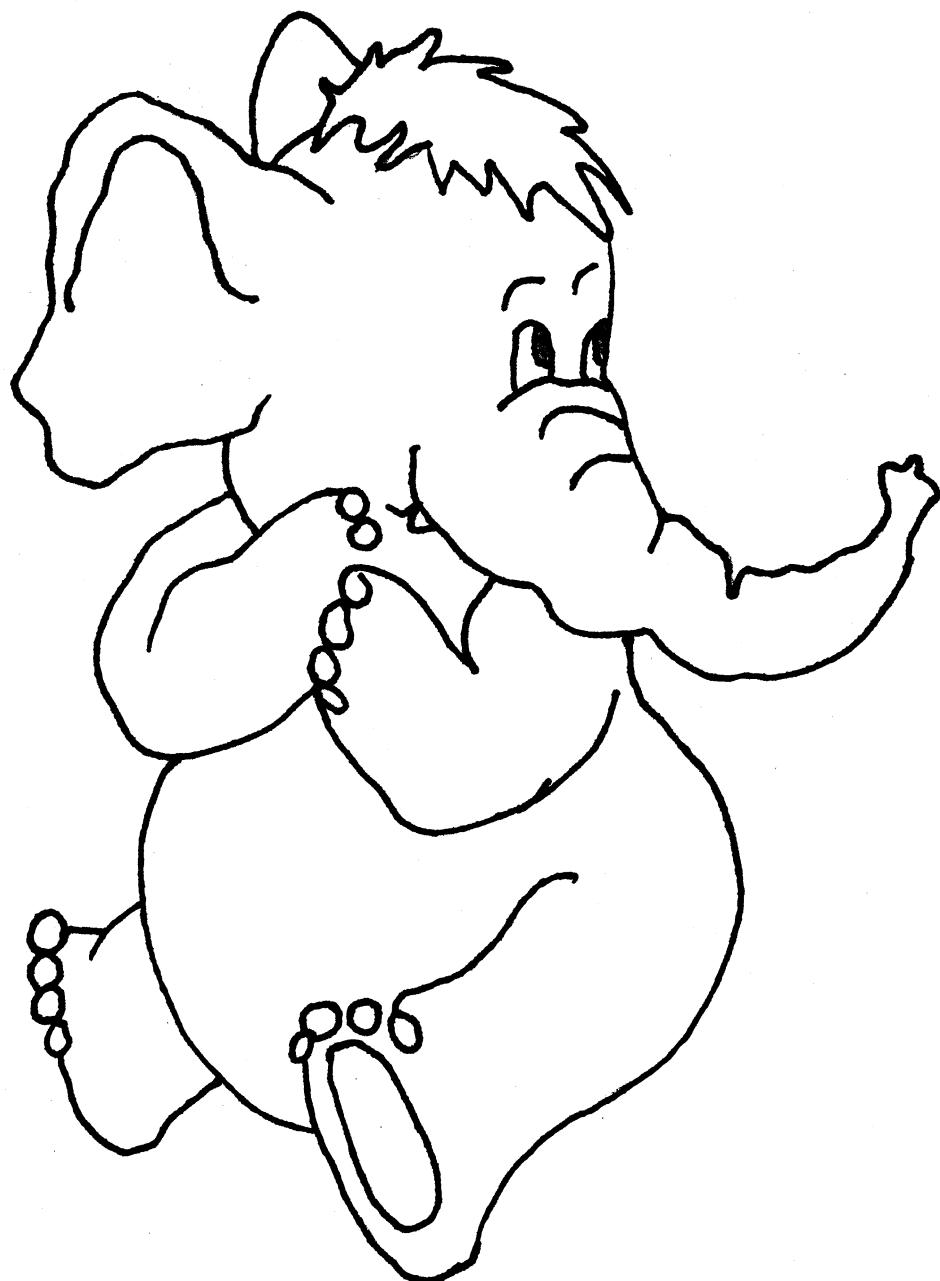
Добре зна же то лем мрия
 у ёй малей глави,
 заш одлєциц будзе мушиц
 бо то живот прави.

МАЛИ МО

Гу-гу-гу, гу-гу-гу,
хто то тү?
Гу-гу-гу, гу-гу-гу,
сова тү.

Го-го-го, го-го-го,
а хто то?
Го-го-го, го-го-го,
мали Мо.

Мали Мо, Мали Мо,
а хто то?
Мотиль то, мотиль то,
з меном Мо.

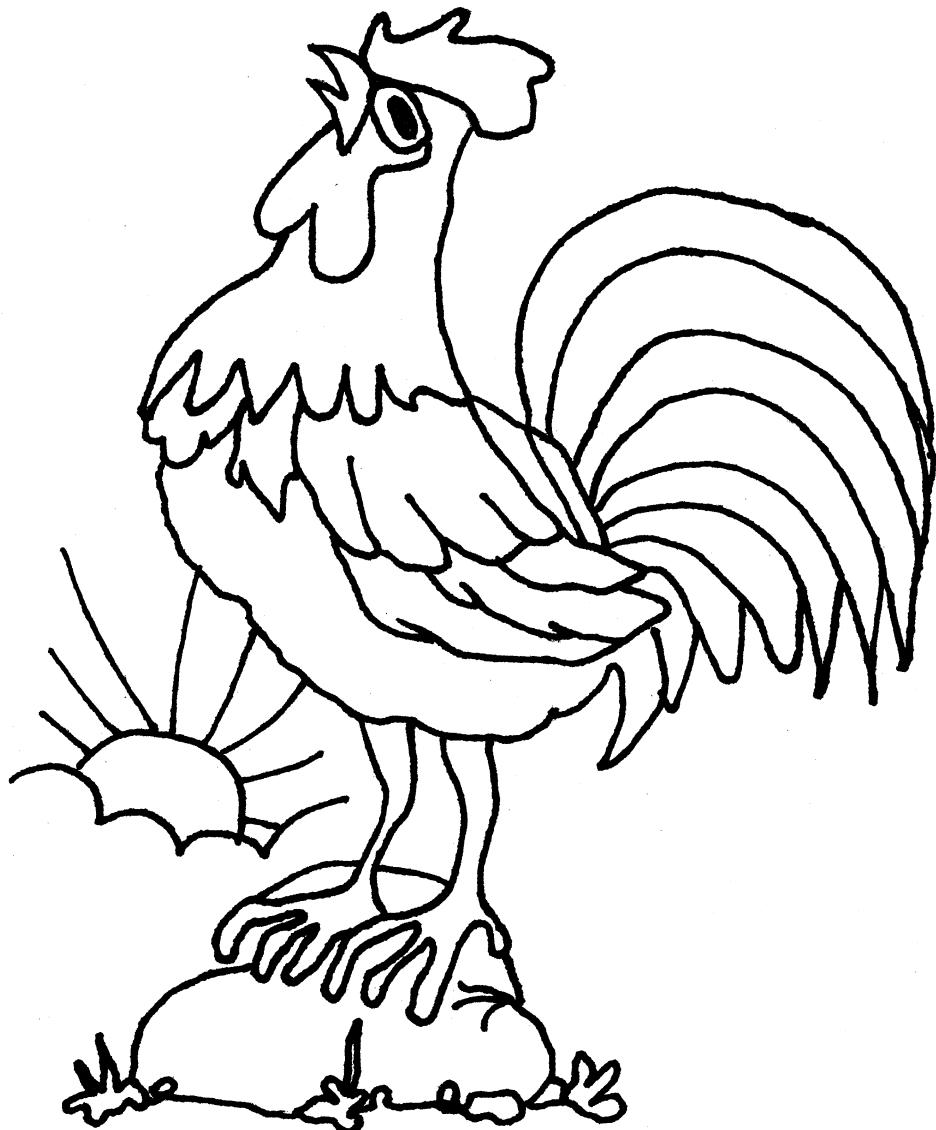
СЛОН

Кед го главка заболела
ришел вон пойсц до дохтора,
а тот дохтор роби вноци
бо го през дзень боля очи.

Муши найсц того дохтора
тваря же ше вола сова,
злекол ше же ше пошпоци
по тей чарней, чарней ноци.

Але боль нє попущала
вше баржей болела глава,
помог му хробак швицаци
овшицел драгу лётаци.

Шмелю станул пред дохтора
познатим под меном сова.
Главка швидко вилічена,
а боль цалком знїчтожена.

КУКУ-РИКУ... КУКУ-РИКУ...

Куку-рику... Куку-рику...
шпивам рано по дворику.

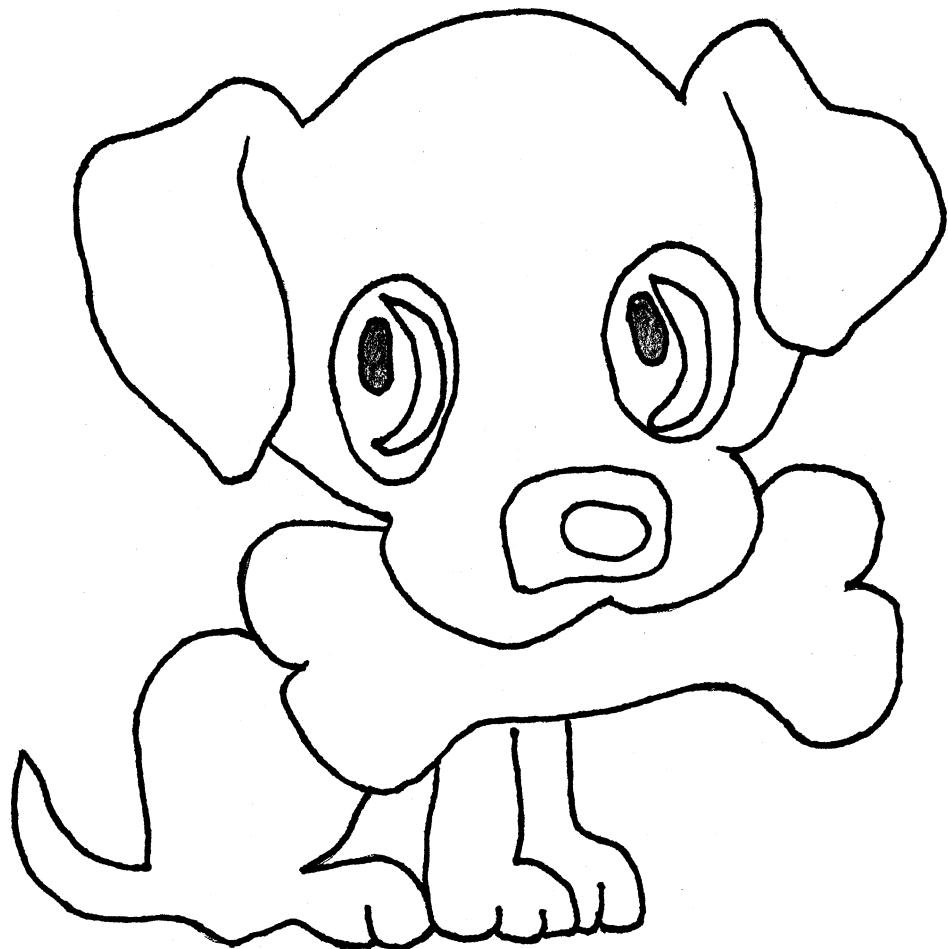
Куку-рику... Куку-рику...
я ту горе на плоцику.

Куку-рику... Куку-рику...
часто сом и на мосцику.

Куку-рику... Куку-рику...
волам кури на травичку.

Куку-рику... Куку-рику...
волам их и на водичку.

Куку-рику... Куку-рику...
гербно ходзим по дворику.

НАШ ПШИЧОК

Забрехал пшичок гав, гав, гав,
при капурки хтошка стал;
и кандурик почал сцекац
кед наш пшичок почал брехац.

Хто ту главни най ше зна,
а и зуби оштри ма,
док нарощнє бундаш будзе
бац ше буду шицки людзе.

На капурки будзе стац
дещичока ягод знак,
писац будзе: “Мили госци
примекруйце свойо косци”.

БИЛА ГОВЛЯ

На нашим комине
била говля бива,
ма и фамелию
часто ше озива.

Озываю ше там
и ей мали дзеци,
поготов кед вона
зоз гнізда одлеци.

Одлеци лем кратко,
до першого риту,
єдзене им ноши,
жабу або мишу.

А кед вечар придзе
вона их закрыва,
свойма кридлами
та их так зогрива.

ШЛЇМАКОВА ДОЛЯ

Шлїмак бежи по улїци
нїч ше нє огляда,
муши швидко вон понагляц,
а так, най нє страда.

Бо то авта швидко иду
през улїцу нашу,
а шлїмака и нє видза
додаваю газу.

Шлїмак зна же вони таки
швидки и велїки,
а рушел ше ту на драгу
мацери по ліки.

Бо його мац уж старенька
мускули ю боля,
а цо будзе на тей драги
шлїмакова доля.

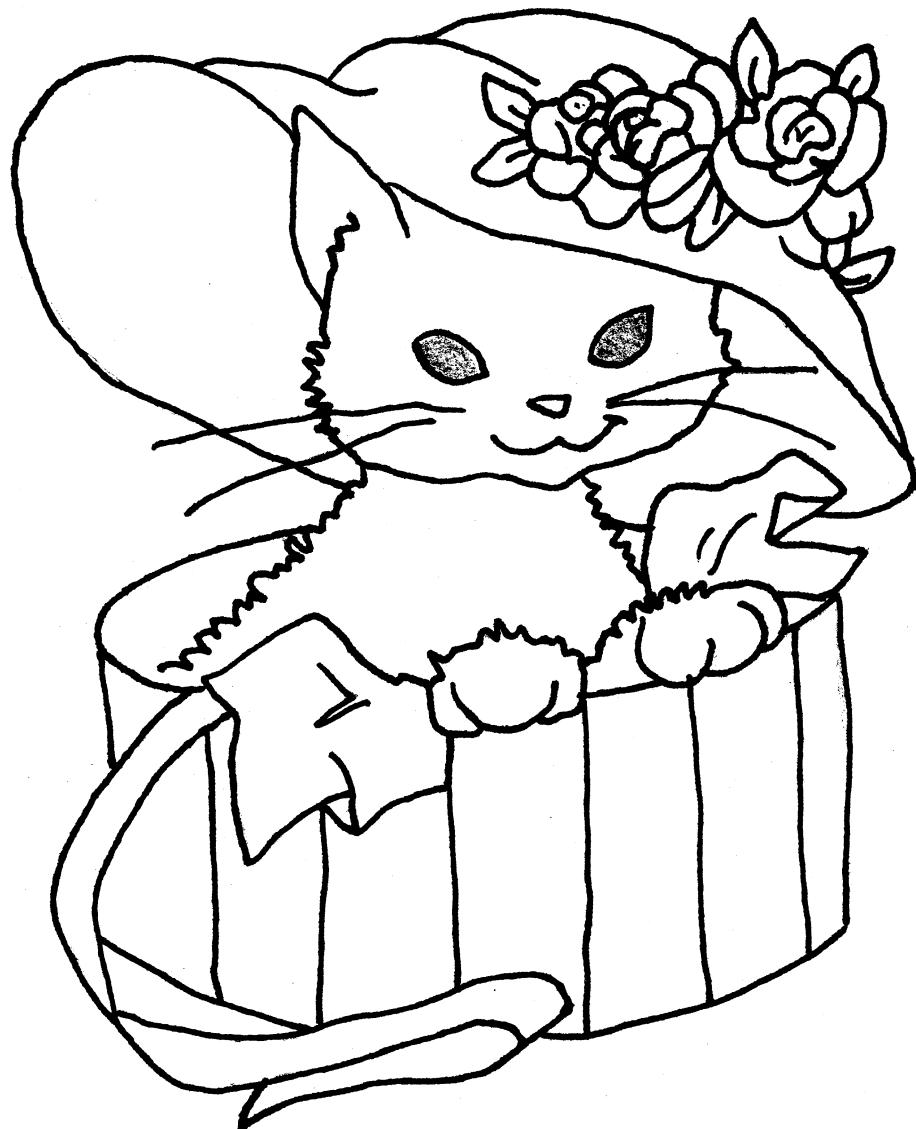
СОВА

Кед слунко вчас рано вишло
и цмоти цалком нестало,
сова очочка склопела
нараз ше ёй барз приспало.

Ша, озда вона цалу ноц
прелетала по пажици,
ловела смачне ёдзене
за себе и свойо дзеци.

Так кед кажде рано швита
кажда сова превистата,
а кед воно при заходзе
на лови ше вона прата.

Бо то таки живот сови
иншак од нас вона жиє,
кед ми у велькей роботи
вона слатки сонки шнїє.

МАЧКА МИМИ

Була ёдна мачка
волала ше Мими,
часто путовала,
любела швет били.

Так на гайзибану
ишла до городу,
а на авиону
гет там до Лондону.

И у Америки
вона вам раз була,
та до Билей хижи
тиж кус закукнула.

Путовала Мими
так по билим швеце,
дому ше врацала
ягод панї, влєце.

Лето барз любела
дома пепровадзиц,
ослушовац цверчкох
зоз нїма ше бавиц.

СУНЬОГА

Одлєцела суньога
до нового краю,
прешвечено думала
же ю там н€ знаю.

Але кед ю збачели
людзе н€познати,
такой ю препознали
та ю сцели забиц.

Спреведла ше суньога,
швидко одлєцела,
пошла там до гущави,
живот свой спашела.

Од теди ше так вона
трима того краю,
мирно лєци помедзи
древка при Дунаю.

НА ВАЛАЛЄ

Миц, миц,
Гу мнє придз.

Гав, гав,
лабку дай.

Му-у, му-у,
и я ту.

Ме-е, ме-е,
 занєдзбай мнє.

Ко-ко-да, ко-ко-да,
 вона зна,
 же то так.
 И лем так.

На валал€
 и вашаре,
 як на лярми
 и на фарми.

ЛЮБИЦА ГАРГАЙ

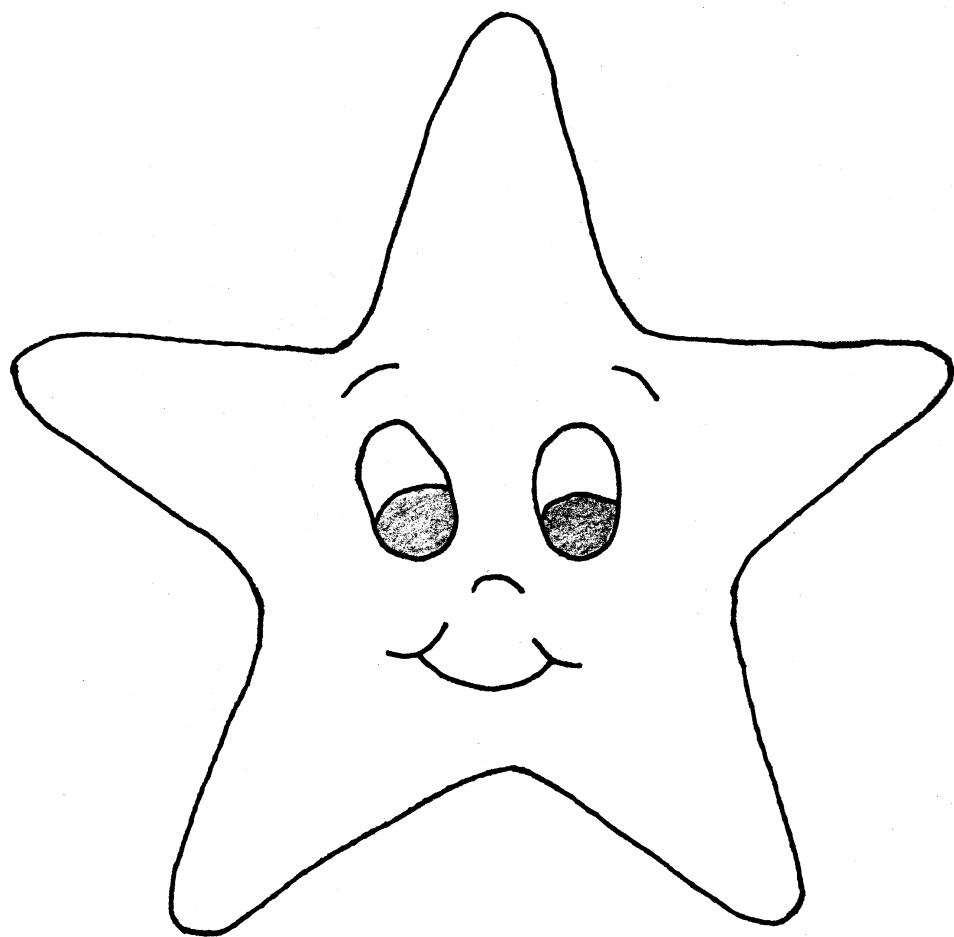
ПРИНЦ МИЖО

НАША МАЛА ГАНІЧКА

Наша мала Ганічка
ма червени лічка,
часто скака гуми
и вожи ролшуй.

За ню старши гваря
же є барз нєсташна,
люби стац на глави,
шицко ю цикави.

Валя ше по трави,
потим лата жаби,
а кед слунко зайдзе
хробака пренайдзе.

ГАНІЧКА И ГВИЗДА

Зашвицела гвізда златна
на небе високо,
жадала ю зняц Ганічка
гоч є превисоко.

Вишла вона помалючки
на драбину стару,
але гвізда ище висше
дакус попод хмару.

Можебуц би ше требало
на турню виграбац,
та гвіздочку златну з неба
уж приволац даяк.

Анї то ше нє удало
дзивочки Ганічки
бо ше бала пойсц гу турнї
по тей цмей улічки.

Та так себе надумала
Ганічка дзивочка:
припатрац ше будзе на ню
док нє зашпя очка.

МАЛА ПАНОЧКА

Пошла мала паночка
до загради,
забрудзела чижмочки
лаговани.
Не бригуй ти паночко
зоз главичку,
умиєме чижмочки
зоз водичку.

Пошла мала паночка
гет до леса,
жадала там погледац
себе щесца.
Не гледай ти паночко
индзей щесца,
але у шерцу направ
за ньго места.

Пошла мала паночка
и на танец,
до танцу ю поволал
красни хлапец.

Танцovala паночка,
танцovala
и щешліва, весело
ше шмeяла.

ПРИНЦ МИЖО

Як тот принц зоз сказки
так випатрал Мижо
кед билого коня
ошедлал пред дижджом.

Його очи були
прекрасни белави,
шапка як коруна
стирчала на глави.

На ногох му чижми,
а од скори старей,
батог моцно трима
лєм у руки правей.

Одважни принц Мижо
так сом го волала
и у своїм шерцу
мило облапяла.

Але вон гет пошол
за високи бреги,
зоз сна ме пребудзел
мили глас мацери.

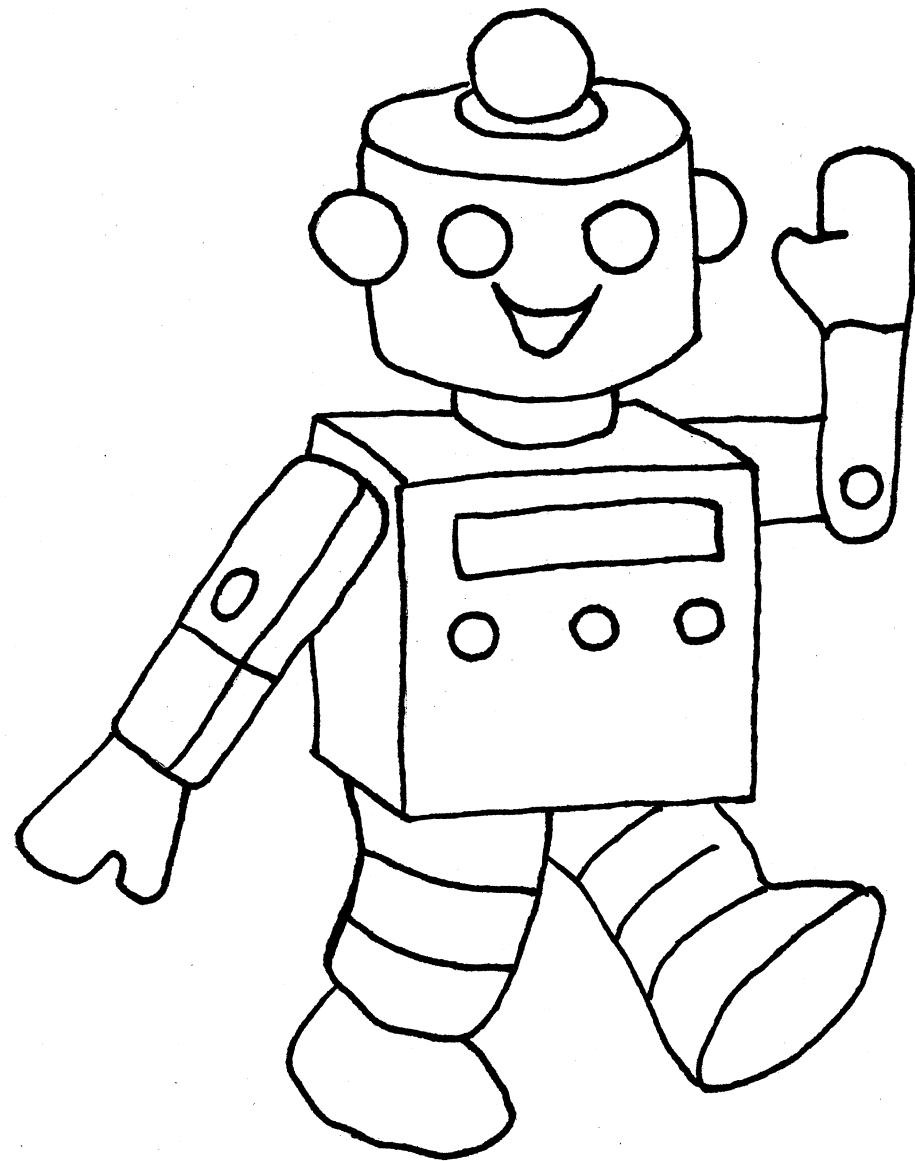

БАЛЕРИНА

Мам вельке жадан€
постац балерина,
у швеце позната
под назвиском Мина.

Жадам я танцовац
пред публику вельку,
мац улогу главну
у каждим балету.

Знам же будзем добра,
права балерина,
будзем популарана
балерина Мина.

РОБОТ

Ище док я кус подрошнєм
направим себе робота,
оганяц ше ми будземе
коло сущедового плота.

Вец до школи я нє будзэм
тоту чежку ташку ношиц,
вон ми ю принёшэ крашн€
та ше будзэм у нїм цесиц.

Кед би робот тот мой могол
за мн€ писац и паметац,
бул би то мудерец прави
якого нє ма планета.

БАБА И УНУЧАТА

Вельки мраз, сцисла жима,
дим ше кури зоз комина.
Дзеци мали, грею ручки
коло пеца у бабочки.

Бабочка их чува часто
и вола их – мойо злато,
бо бабочки унучата
вредза вецей и од злата.

Ту панує любов велька,
баба им и учителька,
дзеци дзечнє ю слухаю
цо их учи, паметаю.

ЧАРИВНА ЛАБДОЧКА

Кед Марча була мала
лабдочку вона мала,
лабдочку нє точ яку,
чаривну, праву таку.

Шицко вона сцела:
през обруч скакала,
по дворе бегала,
над хижу лєцела...
Цо Марча здумала,
то вона робела.

О, яка була прекрасна
тота чаривна лабдочка,
знала буц и нєвидлїва
за други дзецински очка.

Дзе нєшка лабдочка тота?
— дзеци ше часто питаю.
Можебуц зоз Марчу пошла
кед ше одселела з краю.

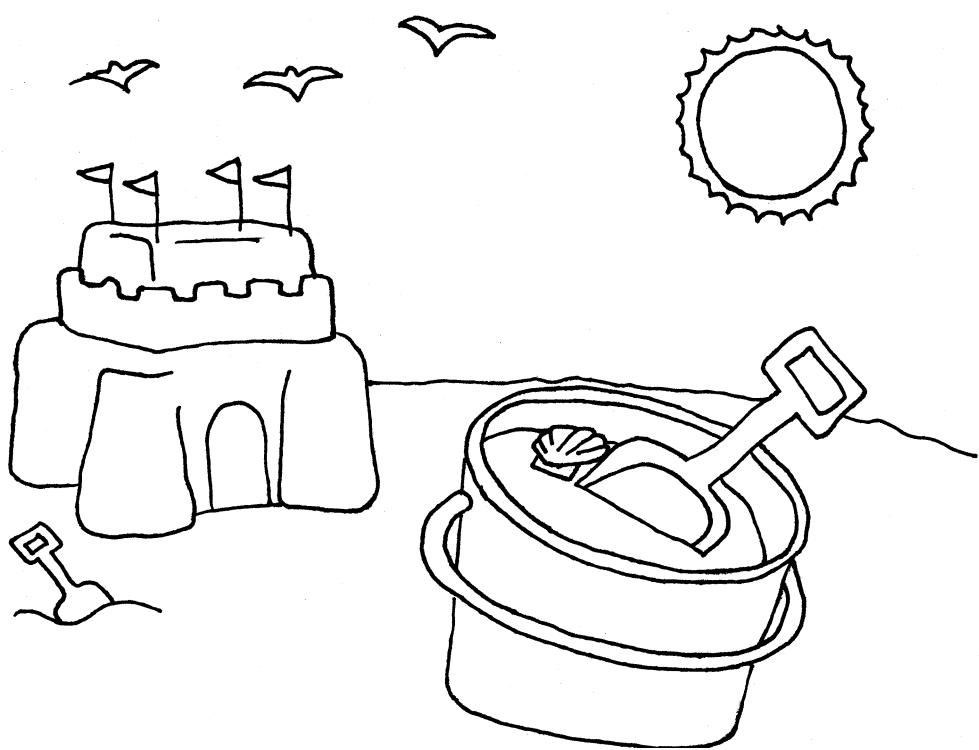

ПШИЧОК ФЛОКИ

Пошол Петрик зоз лабдочку
до двора ше бавиц.
Кед го збачел пшичок Флоки
пошол го поздравиц.

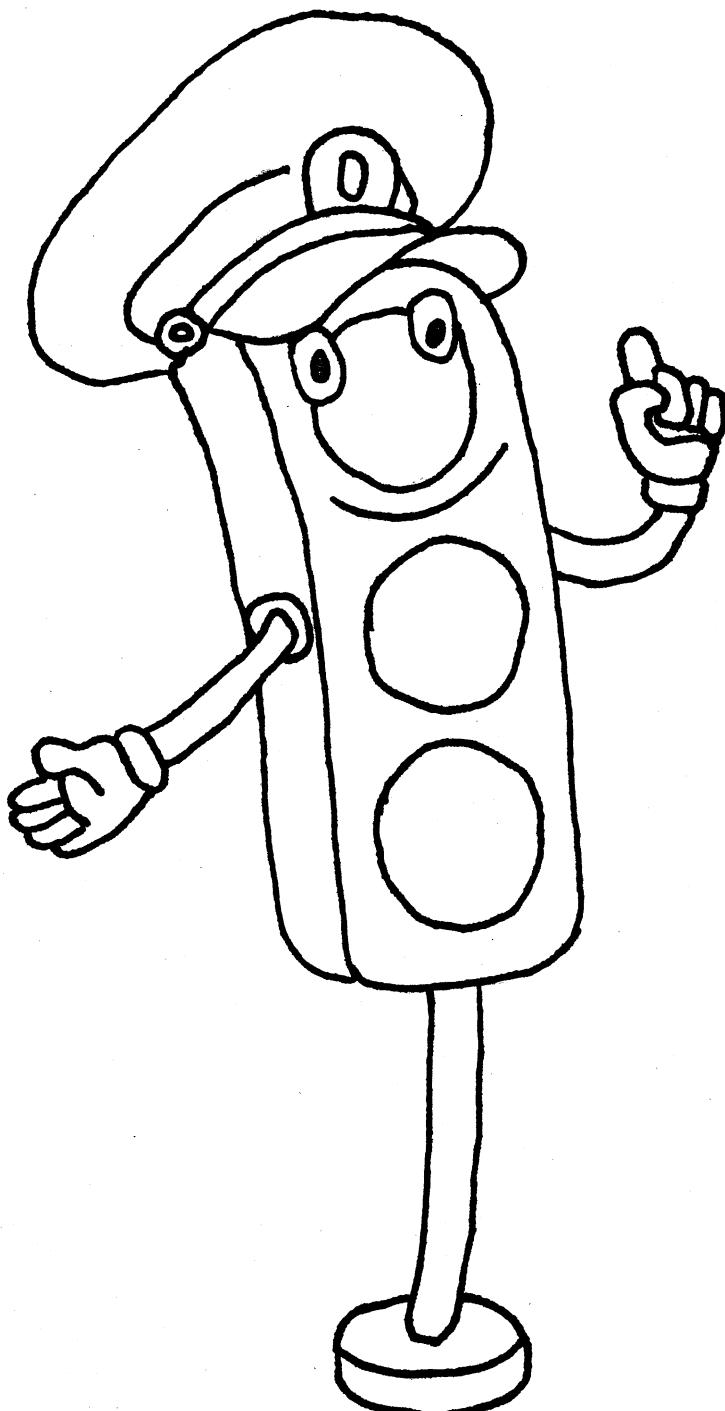
Пшичок бежал коло Петра
и брехал весело,
зоз нозгриком лабду дрилял
по дворику шмело.

Кед Петрови то допило
зохабел лабдочку,
а Флоки ю одкотуял
пред свою хижочку.

МОРИО БЕЛАВЕ

Морйо белаве далёко
од дому у нашим Сриме,
але то заш лем нє значи
же ми морйо нє любиме.
Бо кед праве лёто придзе
ми на морйо вше идзeme,
та кед найвекша припека
ми ше в нём розхладзуєме.
Моей наймилшай пайтashki
баба там на морю жие,
та вона долгі час дома
о белавим морю шнїе.
– И я бим боме любела –
гутори Иринка мала,
– кед би моя мила баба
там на морю хижу мала.
Теди бим и я през лёто
до баби моей ходзела,
цали лётни одпочивок
у баби бим жиц любела.

СЕМАФОР

Червене, жовте, желене
з якуш фарбу офорбене
скло на нашим семафоре
на уліци, в нашим shore.

Без ставаня вше лем бліска
бо уліца наша швидка,
кед би його ту нє було
хто зна цо би ше ту збуло.

Часто транспорт густі, моцни
и пешаки ту нє госци,
же би шицки шора знали
семафор вше послухали.

Кед червене ти вше ставай,
а на жовте газ додавай,
на желене преходз шмелю
та ци будзе вше весело.

МУДРИ ТЕЛЕФОН

Яки тераз мудри
телефони маю,
зоз пальцом прецагню
та ше припатраю.

Телефониtotи
можу и сликовац,
сурфац з интернетом
и нє досадзовац.

Кед го Мирко достал
бул вон прещешліви,
тот телефон йому
виполнел надїї.

Тераз и вон годзен
як и други дзеци,
зоз тим телефоном
в цалим швеце лєциц.

ФРИЗУРИ

Яки на телевизиї
модерни фризури маю,
та и нашо люби дзеци
з фризурами баратаю.

Яни боме на високо
вифризирав свойо власи,
а Міколка пущел длуги
та ше пиши в своєй краси.

Сушеда Геленка мала
на червено их офорбела,
а шестричка ёй Маруся
пошла рано до байбера.

Кадзи тоти нашо дзеци
сцигню з тима фризурами,
други раз вам то повеме
док ше заш стретнєме з вами.

ЛЮБИЦА ГАРГАЙ

ЧАРИВНА ЛАБДОЧКА

КЛАЙБАС

Мойо мено школски клайбас,
мам новосци вельо за вас,
крашн€ пишем застругани
облюбени сом медзи вами.

Пишем числа та и букви,
добрае стойм в каждой руки,
нє сцел бим вам дошпинтовац,
але крашн€ знам рисовац.

Цагам смуги и кривульки,
жадам щесца каждой души,
найгоршее ше ячучувствую
кед през лёто я ленствую.

ПЕТРОВА ХОРОТА

Петро ше розживкал,
кед отворел очка,
требало би стануц,
вола го мамочка.

Уж би вон вискочел
зоз своей посцелї,
лём кед би нє мушёл
такой исц до школи.

Бо то там у школи
єст математика,
ніч вон нє розуми,
яка то наука?

Видзи ше Петрови,
влапа го горучка,
а и главка болї,
горуци му лічка.

Знайце каратко тота
хорота тирвала,
мац до хижі вошла,
та ю одогнала.

ШКОЛЯР ПЕРШЕЙ КЛАСИ

Мам я теки вельо файти
били и червени,
на линийки, квадрацики,
чисти вибилёни.

Кажды дзень их я хаснуем
бо сом уж нє мали,
до юїх пишем и рисуем
як школярик прави.

Кед же ви мнє нє верице
придзце, опатрице,
бо я першу класу тераз
закончим наисце.

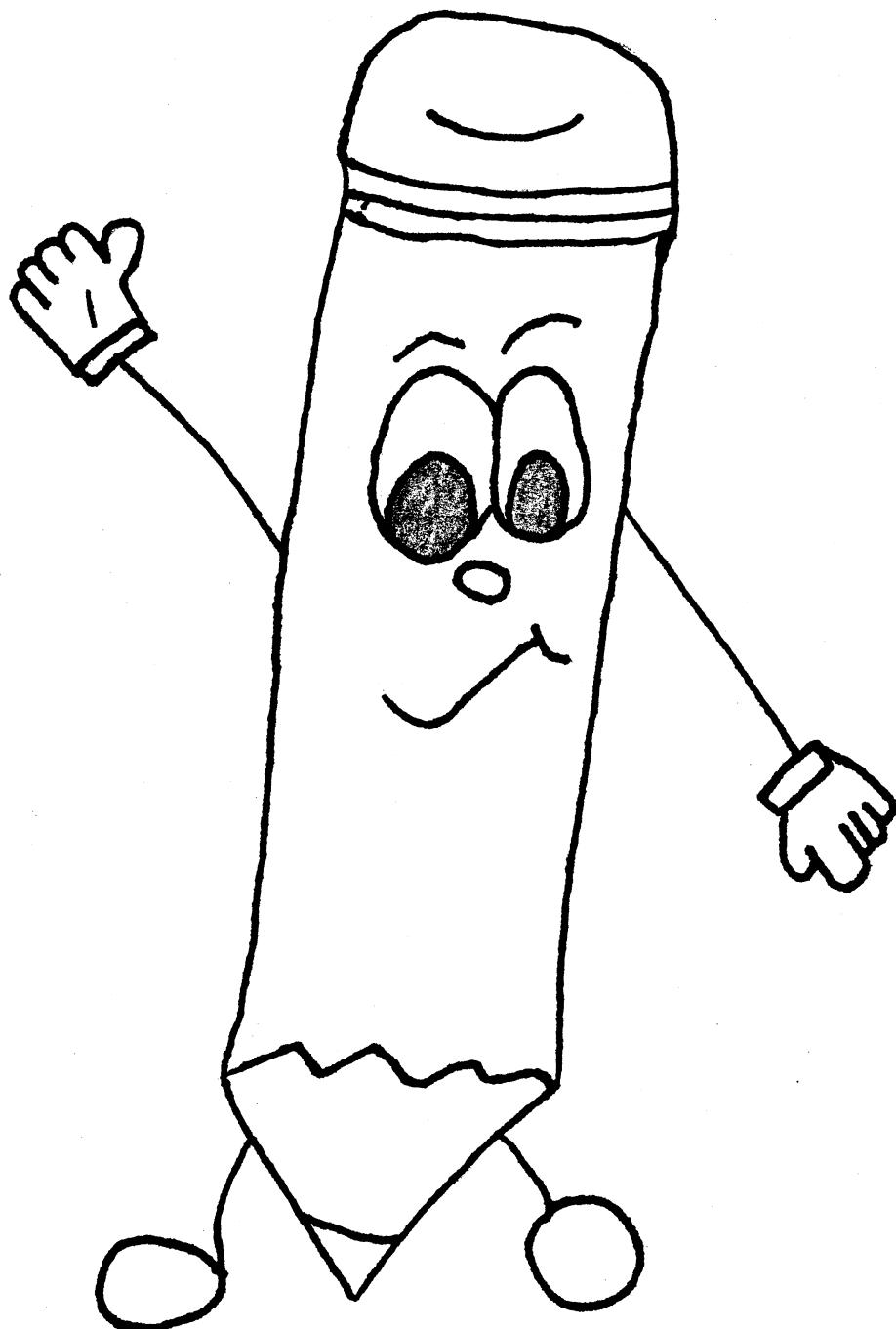
ГУ-РА, ГО-РА

Гу-ра, го-ра,
прешла школа.

Гу-ра, ге-ра,
була вчера.

Гу-ра, ги-ру,
будзе миру.

Гу-ра, го-ра,
лєто вола.

ВРЕДНИ КЛАЙБАС

Ша я клайбас вредни
у руки школяра,
виписуєм букви
з нового буквара.

А вецка и числа
часто виписуєм,
зберам и одберам
мозог так хаснуєм.

Бренчок кед забренка
теди одпочивам,
в мире и цихосци
у торби уживам.

ЛЮБИЦА ГАРГАЙ

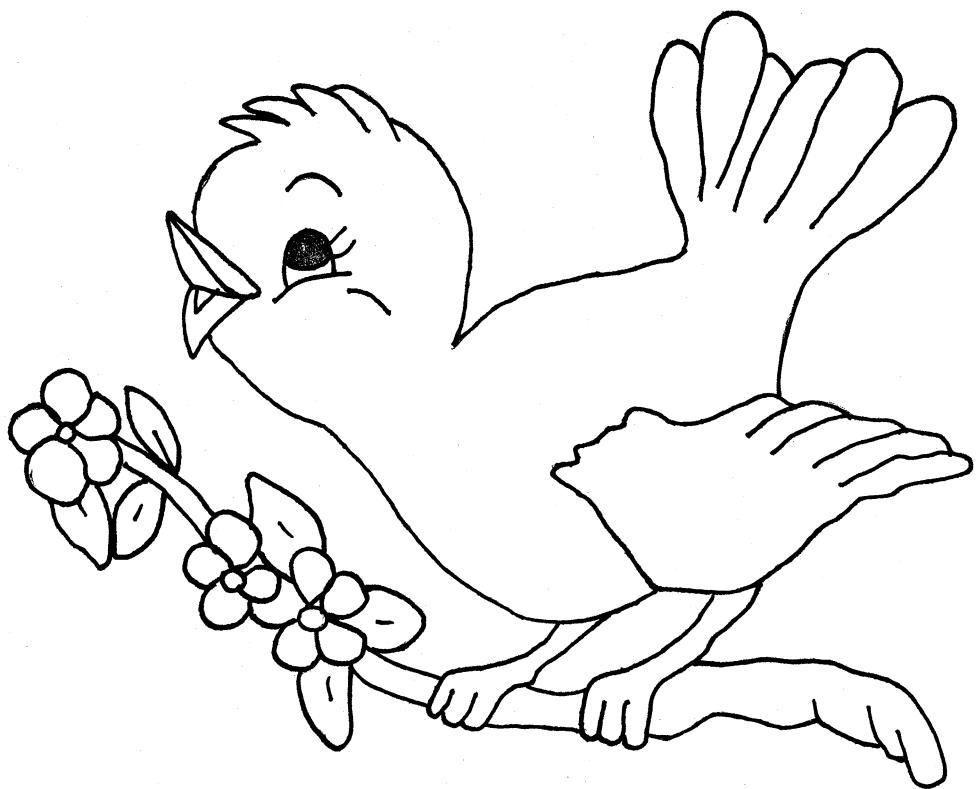
ЯРНЯ ИДИЛА

БУДЗЕН€ ПРИРОДИ

Зашвицело слунко ясне
порозквитали подшніжнікі
и з билима квіточками
наявели
же жима за нами.

Фиялочки, так нашвидко
по воздуху
розляли свой пах,
а примули жовти и червени
преблекли шмату жемі.

Природа ше пребудзела
птички шпиваю
весело,
ожили и пажици
бо ше на юх ознова
бавя дзеци.

ЯРНЯ ИДИЛА

Красавица красна
за око западла,
мила и прекрасна
идила то ярня.

Розквитнути древка
конари пуканки,
били и целово
прекрасни малюнки.

Хто то нарисовал
красавицу тоту?
Хто ёй подаровал
тоту ёй красоту?

Ша то яр мамочка
була вредна вжиме,
облєчиво нове
порихтала боме.

Тераз го дарує
хто го лєм пожада,
най ше у нїм пиша
як то им и спада.

ПРИШЛА ЯР

Любичица рано
розвитла у гаю,
бо яр то прибегла
до нашого краю.

І други квіточки
вера порихтани,
розвитац ше буду
вєдно зоз древками.

Природа ше будзи
і птички весели,
рано зашпивали
писньочку вселени.

Дзеци барз щешліви
вонка оцеплело,
за лабдочку бегац
започали шмелю.

После долгей жими
ошміхли ше лічка,
пусти часи прешли
ожила улічка.

ЛЄТО

Нешка додня рано
кед слунко ошвітло,
лєто започало
зоз ходзенъом швидко.

Юний, юлий, август
мешаци горуци,
та у води бистрэй
купаю ше дзеци.

Боме н€ лем дзеци,
але шицки людзе,
бо то там на слунку
прегоруцо будзе.

Та и животинї
лем хладок гледаю,
и там на валовку
вше ше напаваю.

Покля будзе tota
тирвац горучава?
Ша по єшень, зна ше,
кед лєто престава.

ФАРБИ ЄШЕНІЇ

Слунко ше пребива помали
през блядо шиви хмари,
бо єшень уж ту, за петами
и цалком кратки днії пред нами.

Дозрели орехи, бундави,
а нёстало желеней трави,
тирва ламачка кукурици,
вецей нёт дзецох на пажици.

Вони тераз ходза до школи,
хтора на штред валала стої,
уча ше писац и раховац,
а подакеди и танцовац.

По валале гурча трактори,
вожа дому зоз поля плоди,
швидко, док нё задую витри
и нё почню допити дижджи.

Природа нам одкрива фарби,
червенкасти, кафово, златни...
фарби хтори цикави оку
найбаржей у тей часци року.

БИЛИ ШНІЩОК

Били шнішок мирно падал
по улїци вноци,
мали Мижо ше зрадовал
кед отворел очи.

Очка свойо поуцерал
зоз двома ручками,
чи то правда, або шніє
опитал ше мами.

Мац го мило погласкала,
а вец ше ошмихла,
вжала го на руки свойо
г'у облаку пришла.

Вериц себе уж нє може
наш приятель мали,
же зоз шнігом уж закрити
його валал цали.

ПАДАЙ, ПАДАЙ БИЛИ

Цалучку ноц тоту
били шнішок падал,
ніхто од поспаних
йому ше нє надал.

Кед рано ошвітло
дражки уж завяни,
муши одметовац
и поспани Яни.

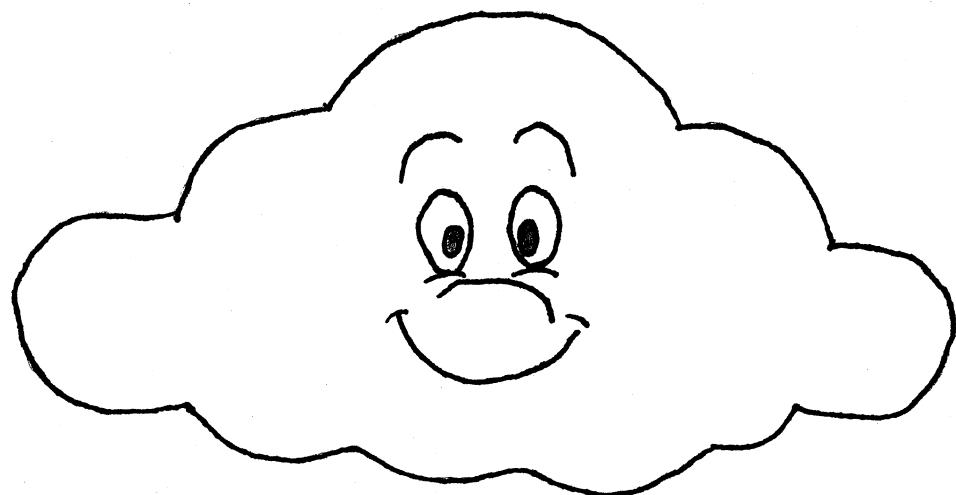
А кед го одруцал
забул на постпаносц,
направел шніжніка
шнігу було надосц.

Вецей анї санки
на пойдзе нє спали,
але ше весело
до шнігу питали.

Так нам тата жима
постала весела,
ошміхнути ліца
вона засадзела.

Били шнішок пада
дзаци го витаю,
при пецику свойо
ручки зогриваю.

Падай, падай били,
ми це барз любімі,
бо на твоїх кридлох
ми ше вше бавімі.

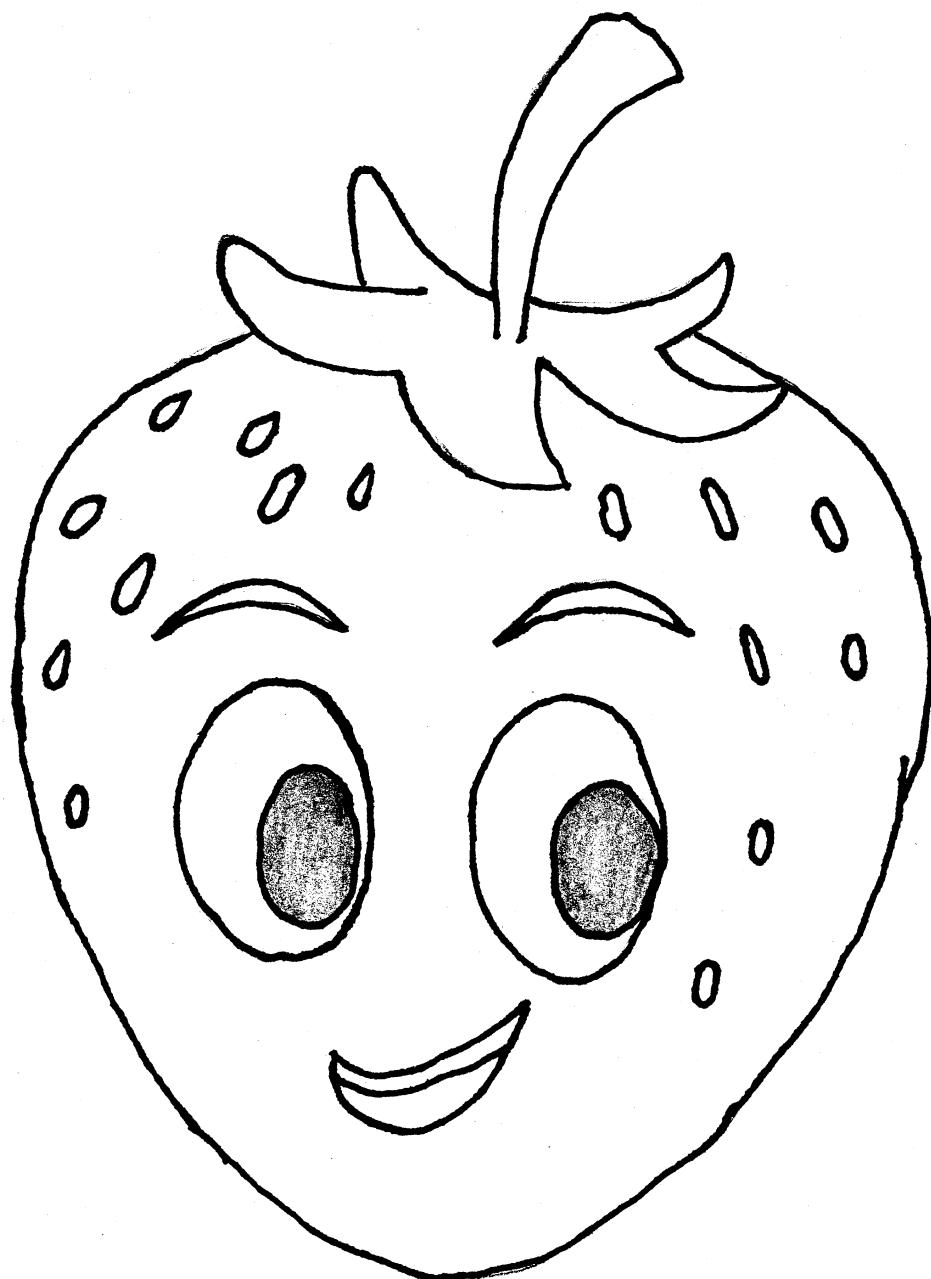
ХМАРКА

Мала била хмарка
високо на нєбе,
плїва по воздуху
и патри на тебе.

А ти зоз поглядом
хмарку долапюєш,
та у мрийох зоз ню
по нєбе путуєш.

Вона це так нєше
и гомба зоз тобу,
а ти ю облапяш
як милу особу.

И лєм на годзину
так на хрибце хмари,
обишол ши, видзел,
жемов швет цали.

БИЛА ЯГОДА

Виросла велька, била ягода
у дворе нашим, коло капурки,
вітор кед задул, була буртава,
през велї роки ту гордо стала.

И плоди мала наша ягода,
били ягодки полни сладосци,
оси, пчолки их вицизовали
и у тим, вера, барз уживали.

Барз зме любели тоту ягоду,
вона през лєто хладок тримала,
а вечарами, ту при капурки,
коло ней ше бавели на джмурки.

ШИВА ЖИМА

Пришла нам жима
лөм нїгдзе нєт шнїгу,
дзецом то задало
превелїку бригү.

Як лөм препровадза
жимски одпочивок?
Нє годни ше санкац
та вожиц на скийох.

Нє цикаве дзецом
кед жима нє била,
кед им каждодњовосц
ягод хмара шива.

ЯБЛОНЯ

Ище як малючку
шицки ме любели,
бо знали же будзэм
вредзиц на тей жеми.

Знали людзе добре
на мене вше мерковац,
же им ше виплаци
кед ме буду чувац.

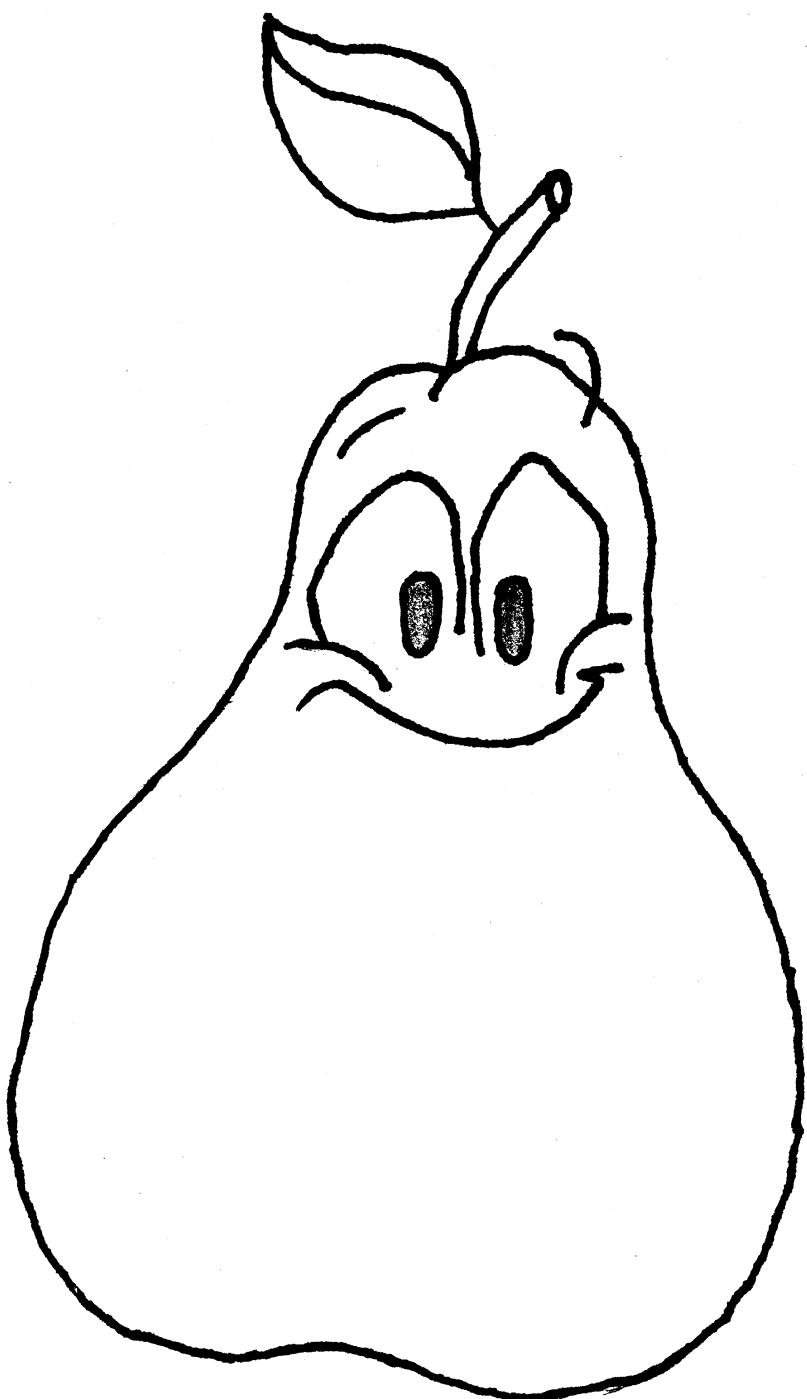
О даскельо роки
я им то заплацим,
и ёх добре спрам мене
вше лём з добрим врацім.

Волам ше яблоня
и мам красни квица,
зоз моїх конарох
вони ше вше бліща.

А кед пчолки вредни
коло мене облєца,
плоды наставаю,
а нестава квеца,

Червени яблука
я людзом даруем,
и кождэй єшеній
з німа ше радуем.

Мойо сладки плоды,
здраве им даваю,
бо то я краліца
в цалим нашим краю.

ГРУШКА

Уж сто роки на тим месце
тота грушка стої,
цале тото століtie
грушочки нам родзи.

Кед ю людзе посадзели
вона ше питала,
— покля ю ту тримац буду —
вона то нe знала.

И так роки преходзели
дзэци вирастали,
а генерацыi нови
по нeй ше пэндраги.

Кельо роки ище будзе
дзецом ше радовац?
То питанe на хторе вам
нe знам одвитовац.

ЛЮБИЦА ГАРГАЙ

ЧЛОВЕК ЖЕМИ

ЧЛОВЕК ЖЕМИ

Запрагал пааст коні
коло нового друка
чмигнул з батогом гласно
аж запарало уха.

Рушел коч до хотару
по уским дильове,
шлідом дїда, Руснака,
кадзи нє иду панове.

На витрапеней жеми
з биду натопену,
стара ше человек здобуц
хижку обилену.

Вредни тот человек жеми
под нічим нє стука,
у зною ліца своего
бере цо му живот понука.

Зохаби за собу пааст
хижку обилену,
длугоки, уски дильови
и жем витрапену.

РОВНІНО МОЯ

Ровніно моя
ровна и красна,
така ши мила
як мац ми власна.

Ту сом родзена
и ту иснуєм,
цали свой живот
тебе даруєм.

Ровніно моя,
родими краю,
тебе я шпивам
у кождим гаю.

А кед вчас рано
слунко виходзи,
найкрасши слички
тебе приноши.

У зарну жита
твойо богатство,
у вредних рукох
твойо нашлідство.

У мирней рики
твоя надія,
белавим нєбе
дзе хмарка плїва.

Ти ми наймилша
веліка радосць,
у тебе мила
чека ме старосць.

Роки преходза,
а я щешліва,
же сом у тебе
живот прежила.

РУСНАК НА РОВНІНИ

По ровніни нашей ширей
конї пребегую,
а селянє зложно жио
ридко дзе путую.

Бо по драже путовали
предки зоз далёка,
пренайсць нове отечество
достойне человека.

Та кед тадзи пришли мили
коренї пущели,
же би дзецом своїм любим
цепли дом справели.

Руснак люби тоту ровню,
у шерцу ю чува,
але гори, леси густы
нігда не забува.

Кед би забул одкаль пришол
забул би на предкох,
хтори його виховали
не без малих терхох.

Так наш люби Руснак жиє
на ровней ровніни,
а през писню здогада ше
своїй дідовщини.

ЛЮБИМ СВОЙ ВАЛАЛ

Любим свой валал
дзе младосц мяя,
любим дильови
и ровни поля.

На ораніни
грунчки и бразди,
зашате жито,
чарни копачи.

Здревнєти руки
цо вожа кочи,
у хліве коня
так, кед регочи.

Милу Рускиню
вше запратану,
у кухнї, дворе,
при вишиваню.

Хлопа Руснака
кед оре поля,
вредни и моцни
така му доля.

Любим свой валал
Петровци мойо,
любим дильови
и ровне польо.

МОЙ МИ ДІДО ПРИПОВЕДАЛ

Мой ми дідо приповедал
о своїй младосци,
о живоце на валале
и рускей прешлосци.

Як Руснаци рисарели
на полю у газди,
же би дзеци накармели,
а були и гладни.

Дзеци велі без родичох
оставали часто,
без мацери лєбо оца,
обидвоїх дахто.

Вец широтки служки були
та и у родзини,
мушели вше вельо робиц
буц шорови, фини.

На валале чежки живот
бул, боме, кождому,
вредни Русанак свою пиху
нє скривал нікому.

Та по нешка о Руснацох
красни глас ше шири,
же то чесни, вредни народ
вирни своїй вири.

ЛЮБИЦА ГАРГАЙ

Патриц на швет з очми дзецка

Литература за дзеци огранічена и значна часць литературы у целосци. То перше стретнүце человека зоз красним словом, зоз ритмом и риму, у котрим ше дзеци учи бавиц зоз словамі, раздумовац и видумовац, пестовац емоції и мріяц. Велі од нас и у старших роках паметаю голем даскельо ўдноставни дзецински стищки научени у дзецинстве: краткі ритмичны разчитованкі, весели онаматопейскі рими, колісанкі, мелодийни шпіваночки, винчованкі. Іх дзечнє преношиме своім дзецом и унучатом, часто не знаюці ані мено автора. Праве такі стищки можеме наволац перлинами дзецинскай кніжковносцы.

Дахто би повед же не чежко писац поезию за дзеци. Два-три стищки котри ше дакус римую – и нія, готова писня. Але особи котри робя зоз дзецми, чи и сами родителі, поведза же дзеци, можебуц, найстрогши критичаре. Вони ше не ганьбя повесц же им даёдна приповедка або писня допита. У кніжкох вони гледаю чудесны приповедкі, сказкі, радосц. Прето ше до писаня за дзеци може прилапіц лем особа котра разумі дзецинску психологію, любі дзеци и ма дзецински попатрунок на живот, радує ше му як дзецко, и конечно, и сама у души остава дзецко.

Обявіowanе першай дзецинскай кніжкі поэзії Любкі Гаргайовей не было несподзіване. Познаваюці ёй благу, чувствительну природу, логично было од неё обчековац обращане творчосци за дзеци. Уж сама назва збирки „Чаривна лабдочка“ виокремлює два ключні аспекты дзецинства: бависко и чудо. Рима природна дзецинскому уху, прето ю Гаргайова у шыцких свой дзецинских писньох хаснует, а котру у поэзії за старших найчастейше вихабя. До збирки вошли 54 писні, од котрих велі потераз уж були обявіены у „Венчику“. Писні облапяю темы блізкі и познаты дзецом, а у кніжкі су подзелены до пейзох циклусох и творя тематски целосци.

У першым циклусе „Уникатне змагане“ позберани писні котри описую швет животинъох, як реални, так и фантастични. Авторка зоз дзецинским одушевеньем патри на швет, обачае деталі, видзи чуда у лётаню билого мотиля („Били мотиль“), у оку швидкей ящуркі („Шива ящурочка“) чи у червеним хвосце малей вивиркі („Вивирка“). Лем особа котра може раздумовац як дзеци, обачае як мала блиха за фриштик є пахульочки з йогуртом („Блиха на фриштику“), мачка путуе по билым швеце на гайзібану и авиону („Мачка Мімі“), а шлімакі швидко пребегую през улічку и змагаю ше у кросу („Шлімакова доля“, „Уникатне змагане“). Медзі писнями того циклуса ёст ўдноставни, котри ше легкі

паметаю и пригодни су за барз мали дзеци („Куку-рику“, „Мали Мо“, „На валале“), але ёст и таки котри у лирских сликох скрываю озбиль-нёйши порученя („Ластовичка“).

Други циклус, як и цала збирка, ноши меню „Чаривна лабдочка“ и одкрива швет дзецинства, бависка, мрії, жаданьох и першай любови. У тим швеце жие ёдна Ганічка, мале розбавене дзивчатко котре, як и сама авторка, патри на швет зоз любопітлівосцу и любову („Наша мала Ганічка“, „Ганічка и гвізда“). По своей милозвучносци у тим циклусу виокремлює ше писня „Мала паночкa“ котра написана у духу народнай шпіванкі.

У предложеню ше тематски надовязує шлідуюци циклус „Петрова хорота“, дзе ше находза писньочки о школі. Писателька традицыйно обрабя школску тему. Велі нашо школьнаге легка можу препознац од чого хорує Петро котри нё люби математику, а найбажней чекаю конец школскага рока, наявуююци то зоз воскликом „Гу-ра, то-ра!“ у истомен-ней писньочки.

Штварти циклус „Ярня идила“ збера писні котри описую природны циклус од будзеня природы на яр, прейг горуцаго лёта и богатей ёшэні по шніговиту жиму („Пришла яр“, „Лёто“, „Фарби ёшэні“, „Падай, падай били“).

Остатні циклус „Чловек жемі“ у котрим позберані писні з домолюбиву тему, логично заокружує цалу збирку. До ньго вошли лем пейц писні, и гоч на перши попатрунок ёдноставни и легкі за читане, вони ше можу декларовац и як поэзия за старших. Гоч и описує чежки Руснаков живот, Гаргайова у кождым стишку висловлює оптимізм („Чловек жемі“, „Руснак на ровніні“, „Мой мі дідо приповедал“). На ёдноставни способ, доступны и разумліві дзеци, Гаргайова ше огляда на историю Руснацох и приноши поручене любиц свою жем, язык, народ – „чесни, вредни народ, вирни своёй вири.“

На концу можеме ище лем надпомнуц же од выходу першай кніжкі поэзii за старших „Рускей писні“ Любіцы Гаргайовей по туту ёй другу кніжку, збирку дзецинских писньох „Чаривна лабдочка“ прешло дзешец роки. Можебуц часова дистанца нё така значна за шветову литературу, але ё барз велька за руску. И вшеліяк за человека. Вешелі нас же ше гу малючкей гарсточки сучасных дзецинских писательох придружело и Любіцово меню. Мелания Римарова недавно застарано зазначела же нёшка у Войводині ёст лем шейсц живих писательох котри творя за дзеци по руски, а наймладша активна писателька находзи ше на концу пиятей децений живота. (М. Римар Коліска за кажде

руске дзецко „Руске слово“ 27.10.2017.) У Горватской тото число ище менше, а зоз ёх творчосцу можеме ше упознац углавним лем прейг „Венчикох“. Прето ше цешиме же ше руска литература збогацела за ище ёдну дзецинску кнїжку котра, наздаваме ше, найдзе дражку по шерцо читателя, насампредз дзецинскаго.

Леся Мудри

Слово редактора

Любица Гаргай поетеса широкого спектру

У литератури мало поетох хторим ше удава рижнородно тематично писац поезию котра ше руша од духовних, родолюбивих, рефлексивных, социялних по дзецински мотиви.

Праве така поетеса Любица Гаргай хтора ше нам поряднє представя зоз свою поезию у часопису „Нова думка“, алे тиж так дзечнє и удачно пририхтує забавни боки у дзецинским часопису „Венчик“. Поэзия за дзеци наставала периодично през веций роки и тераз, позбрана до першай авторковей кніжки дзецинскай поэзії представя красне неподзиване.

„Чаривна лабдочка“ скрыва у себе дзецинске, чисте похопене швета у хторим шицко можліве, у хторим граніца медзи мрию и реалносцу нателью ценюнда же читательеви випатра цалком логичне змагане у обегованю медзи шлімаками, як цо то поетеса описує у „Уникатним змаганю“ у першим цуклусу кніжки. Дзецински любови моцни, вони ше найлепше зисцую у сну и мало хторе дзивче у своім шерцу не нашело ніжни чувства за свойого „принца“ як цо описане у писні Принц Міжо у другим цуклусу. У цуклусу Петрова хорота домінантне чувство не-приємносци котру у дзеецку будзи раздумоване о школи итд. Збирка закончує зоз даскеліма родолюбивима писнями у котрих авторка нагадує же моцни руски корені вязани за жем и тварди парастски длані котри превращаю благородну сримску жем на хторей Руснаци жиу уж коло двасто роки.

Остава нам ше наздавац же Любица Гаргай предлужи писац за дзеци и же нас знова неподзива зоз нову кніжку своіх творох.

Вера Павлович

Биография

Любица Гаргай народзена 17.августа 1969. року у Петровцох. Основну школу започала у Петровцох, а закончела у Вуковаре, дзе тиж так закончела и штредню тарговецкую школу. Длуги роки робела у своім фаху, а тераз роби як особни асистент. Од другой класі основнай школы була член культурно-уметніцкого дружтва у Петровцох. Одала ше пред войну до Вуковару, дзе жила по новембер 1991. року, кед є вигната як и велі други Вуковарчане. У вигнанстве кратши період жила у Рабцу, Вараждине и Загребе, а найдлужей у Осиеку, дзе ше такой

уключела до роботи тамтешнога руского дружтва. Зоз супругом ше до Вуковару врацела 2003. року дзе и нешка жиє. Тиж є активны член КУД „Осиф Костелник“ Вуковар.

Як штредньошколка почала писац новински статі о младых за младежски часопис „Мак“. До тих водох уведол ю Данил Гарди, новинар тедышнъого Радио Вуковару. Зоз тим ше заніма и нешка, активна є сотрудніца „Новей думки“, „Венчику“ и „Думкох з Дунаю“, як и член редакцыі тих наших виданьох. Ёден рок робела и на Интернет радио Срим.

Писні почала писац у основнай школи, а предлужує их писац и по нешка. Писні ёй обявівоні у младежскім часопису „Мак“, „Руским слове“, „Новей думки“, „Думкох з Дунаю“ и „Венчику“. Писні ёй тиж обявіні у двух антологіях поэзії „Поэзия и проза Русинох и Україн-цих у Горватской“ хтора вишла у Вуковаре 2000. року и „Русинський ренесанс“ обявеней у Мадярской 2008. року. Союз Русинох Республики Горватской 2008. року видал ёй самостойну збирку поэзії под назву „Рускей писні“.

Як млада поетеса 1985. року на вечарох поэзії фестивалу „Червена ружа“ у Руским Керестуре достала награду за найуспішнейшого дебітанта за писню „Седми швет“ и першу награду на Літературным конкурсам Летней школы младежи отриманей у Ердуту 1986. року за писню „Цудзи раздумована и я“.

Окрем писньох за дзеци и одроснутых пише и приповедки за дзеци.

ЗМИСТ

УНИКАТНЕ ЗМАГАНЄ

ПЧОЛКА СОНЯ	7
БЛИХА НА ФРИШТИКУ	9
БИЛИ МОТИЛЬ	11
ЛІШКА И БУНДАШ	12
ШИВА ЯЩУРОЧКА	13
УНИКАТНЕ ЗМАГАНЄ	15
ПРАШАТКО И РОДИЧИ.	17
ВИВИРКА.	19
ЛАСТОВИЧКА	20
МАЛИ МО	21
СЛОН	23
КУКУ-РИКУ... КУКУ-РИКУ	25
НАШ ПШИЧОК	27
БИЛА ГОВЛЯ.	28
ШЛІМАКОВА ДОЛЯ	29
СОВА	31
МАЧКА МИМИ.	33
СУНЬОГА	34
НА ВАЛАЛЄ	35

ПРИНЦ МИЖО

НАША МАЛА ГАНІЧКА	39
ГАНІЧКА И ГВІЗДА	41
МАЛА ПАНОЧКА	42
ПРИНЦ МИЖО.	43
БАЛЕРИНА	45
РОБОТ	47
БАБА И УНУЧАТА	48
ЧАРИВНА ЛАБДОЧКА	49
ПШИЧОК ФЛОКИ	51
МОРЙО БЕЛАВЕ	53
СЕМАФОР	55
МУДРИ ТЕЛЕФОН	56
ФРИЗУРИ	57

ЧАРИВНА ЛАБДОЧКА

КЛАЙБАС	61
ПЕТРОВА ХОРОТА	63
ШКОЛЯР ПЕРШЕЙ КЛАСИ	64
ГУ-РА, ГО-РА	65
ВРЕДНИ КЛАЙБАС	67

ЯРНЯ ИДИЛА

БУДЗЕНЄ ПРИРОДИ	71
ЯРНЯ ИДИЛА	73
ПРИШЛА ЯР	74
ЛЁТО	75
ФАРБИ ЄШЕНІІ	76
БИЛИ ШНІЩОК	77
ПАДАЙ, ПАДАЙ БИЛИ	79
ХМАРКА	81
БИЛА ЯГОДА	83
ШИВА ЖИМА	84
ЯБЛОНЯ	85
ГРУШКА	87

ЧЛОВЕК ЖЕМИ

ЧЛОВЕК ЖЕМИ	91
РОВНІНО МОЯ	92
РУСНАК НА РОВНІНИ	93
ЛЮБИМ СВОЙ ВАЛАЛ	94
МОЙ МИ ДІДО ПРИПОВЕДАЛ	95

ЛЮБИЦА ГАРГАЙ

